

Nota beantwoording zienswijzen en aanpassingen

Omgevingsvisie Veldhoven

*Stad van dorpen
in het hart van de Brainport*

1. Aanleiding

In 2022 treedt de Omgevingswet in werking. De wet bundelt de wetgeving op het gebied van de fysieke leefomgeving. Het doel van de wet is om het aantal regels te verminderen, de wetgeving duidelijker en overzichtelijker te maken en meer ruimte te bieden voor initiatieven en lokaal maatwerk. Via het programma 'Implementatie Omgevingswet' bereidt de gemeente zich voor op de komst van de nieuwe wet.

Eén van de kerninstrumenten van de Omgevingswet is de omgevingsvisie. De omgevingsvisie is een (door de gemeenteraad verplicht op te stellen) integrale toekomstvisie voor het gehele grondgebied van de gemeente en heeft betrekking op de fysieke leefomgeving. Deze omgevingsvisie is via een proces van Dromen, Denken, Durven en Doen samen met inwoners, ondernemers, bestuur en (maatschappelijke) organisaties tot stand gekomen. In (on- en offline) ateliers, enquêtes, interviews, consultatierondes en goede gesprekken zijn de bouwstenen gelegd en vertaald in een ontwerp-omgevingsvisie. In de omgevingsvisie beschrijven we ons Veldhoven in 2040. De ambities, kaders en uitgangspunten voor de verschillende gebieden zoals woonwijken, centrum, buitengebied, dorpskernen en dorpslinten staan hierin verwoord.

2. Ontwerpbestemmingsplan ter inzage

De ontwerp-omgevingsvisie heeft van vrijdag 3 september 2021 tot en met donderdag 14 oktober 2021 voor iedereen ter inzage gelegen in de informatieruimte van het gemeentehuis van Veldhoven. Dit is bekend gemaakt in het Gemeenteblad en het Veldhovens Weekblad.

De ontwerp-omgevingsvisie was ook online raadpleegbaar op www.ruimtelijkeplannen.nl. Een publieksvriendelijke versie van de ontwerp-omgevingsvisie was raadpleegbaar via www.omgevingsvisie-veldhoven.nl. Via een online bijeenkomst is op 7 september 2021 een toelichting gegeven op de ontwerp-omgevingsvisie, waar via een chatfunctie vragen konden worden gesteld.

De ontwerp-omgevingsvisie is toegezonden naar diverse instanties. De gemeente Eindhoven, GGD Brabant Zuidoost, Waterschap De Dommel, Rijkswaterstaat en de Veiligheidsregio hebben aangegeven in te kunnen stemmen met de ontwerp-omgevingsvisie. Ook benadrukken een groot aantal van deze instanties dat zij graag willen meedenken en samenwerken aan de verdere uitwerking van de omgevingsvisie. Bij de uitwerking van de omgevingsvisie in de programma's en het omgevingsplan maken wij hier natuurlijk gebruik van!

Tegen de ontwerp-omgevingsvisie kon tot en met 14 oktober een zienswijze worden ingediend. In totaal zijn 10 zienswijzen ingediend. In de volgende paragrafen worden de zienswijzen behandeld en wordt aangegeven of de zienswijzen aanleiding zijn om de ontwerp-omgevingsvisie aan te passen. Deze zienswijzen zijn samengevat, maar wel volledig beoordeeld.

3. Ingediende zienswijzen

In totaal zijn 10 zienswijzen ingediend. Door twee reclamanten is een pro forma zienswijze ingediend. Zij hebben schriftelijk de mogelijkheid gekregen om deze zienswijze aan te vullen. Wij hebben van deze reclamanten geen aanvulling ontvangen. Omdat de pro forma zienswijzen geen inhoudelijke gronden bevatten, wordt op deze zienswijzen in deze nota verder niet ingegaan.

De overige indieners van een zienswijze zijn:

1. Reclamant 1, registratienummer [21.13556](#);
2. Reclamant 2, registratienummers [21.13606](#);
3. Reclamant 3, registratienummer [21.13660](#);
4. Reclamant 4, registratienummer [21.13659](#);
5. Reclamant 5, registratienummer [21.13396](#);
6. Reclamant 6, registratienummer [21.13479](#);
7. Reclamant 7, registratienummers [21.13025](#) en [21.13656](#);
8. Reclamant 8, registratienummer [21.13752](#).

4. Reacties op ingediende zienswijzen

4.1. Reclamant 1

Binnen Veldhoven bevindt zich de 150 kV hoogspanningsverbinding Eindhoven Zuid-Hapert. De aanwezigheid van deze hoogspanningsverbinding kan beperkingen opleveren voor het gebruik van de gronden. TenneT is verantwoordelijk voor een ongestoorde werking van het landelijke hoogspanningsnet om daarmee de levering van elektriciteit zo goed mogelijk te kunnen garanderen. Deze vitale infrastructuur dient een gepaste bescherming te krijgen in ruimtelijke plannen en besluiten. TenneT verzoekt dan ook om op een passende wijze rekening te (blijven) houden met de aanwezigheid van deze vitale infrastructuur in de gemeente en de doorwerking naar bestemmingsplannen / omgevingsplannen. Dit is op dit moment niet opgenomen in de omgevingsvisie.

Daarnaast noemt reclamant ten aanzien van kleinschalige herontwikkeling, duurzame energie opwekking, windturbines en ontwikkeling van bedrijventerreinen dat dergelijke ontwikkelingen goed afgestemd moeten worden op de aanwezigheid van hoogspanningsverbindingen. Reclamant verzoekt om hier overleg over te plegen met reclamant dan wel nadere voorwaarden voor bepaalde ontwikkelingen te stellen.

Reclamant merkt ook op dat met het oog op de energietransitie er de komende jaren netuitbreidingen / wijzigingen gaan plaatsvinden. Eveneens zullen vanwege de klimaatadaptatie wellicht aanpassingen aan het net noodzakelijk zijn. Hiervoor zal ruimte nodig zijn.

Reactie gemeente:

De aanwezigheid van hoogspanningsverbindingen in de gemeente kan inderdaad beperkingen opleveren voor het gebruik en de ontwikkelingsmogelijkheden van nabijgelegen gronden. Het belang van een ongestoorde werking van de hoogspanningsverbinding en veiligheid van de omgeving wordt door de gemeente vanzelfsprekend onderschreven. Hiertoe zullen wij bij ruimtelijke ontwikkelingen die de veiligheid van de omgeving raken of de leveringszekerheid in gevaar kunnen brengen uiteraard afstemming zoeken met ketenpartners, zoals de leveranciers van de hoogspanningsinfrastructuur. Omdat de omgevingsvisie abstract van karakter is en geen gedetailleerde regels bevat, vinden wij het omgevingsplan het juiste instrument om hierover voorwaarden op te nemen en dus niet in de omgevingsvisie. Bij het opstellen van omgevingsplannen (cq bestemmingsplannen) wordt met de gestelde

voorwaarden rekening gehouden. Wel is het goed om in de omgevingsvisie de ligging van de hoogspanningsverbinding te benoemen (als signaleringsfunctie). In het gebiedskader voor het buitengebied wordt dit opgenomen. Ook beseffen wij dat de energietransitie ook tot aanpassingen van het hoogspanningsnet kan leiden. Wij zullen in dat kader reclamant in een vroegtijdig stadium betrekken.

Conclusie

De zienswijze is aanleiding om in het gebiedskader voor het Buitengebied de aanwezigheid van de hoogspanningsverbinding te signaleren, waarbij het belang van een ongestoorde werking en de veiligheid van de omgeving wordt benadrukt.

4.2. Reclamant 2

a. De gemeente heeft 80 pagina's nodig om stedelijke verdichting te brengen als een louter verrijking van het leven binnen de gemeente Veldhoven. Nergens staat woordelijk wat die verdichting werkelijk aan alle consequenties inhoudt. Over de nadelen wordt niet gesproken. Ook wordt geen verantwoording afgelegd waar de ontstane bevolkingsgroei naar in te delen respectievelijk aan toe te schrijven is. Waar zijn de analyses?

Reactie gemeente:

De gemeente Veldhoven is met regio en provincie voortdurend in gesprek over programmering van woningen en werklocaties. Daarbij wordt gebruik gemaakt van landelijke en provinciale prognoses en actuele trends en ontwikkelingen in onze regio (zoals de sterke economische groei). Deze programmeringen komen via een intensief en zorgvuldig proces tot stand.

Op basis van de meest recente regionale afspraken ligt er in onze regio een opgave om 62.000 woningen op te leveren voor 2040. Daarbij hebben we de focus op inbreiding en transformatie, onder meer om de schaarse ruimte rondom het stedelijk gebied te ontzien. Het Veldhovense aandeel van deze opgave betreft ca. 5.000 woningen. Hiermee is het inwoneraantal van de gemeente Veldhoven rond 2040 naar verwachting hoger dan 50.000 inwoners. De groei van het aantal inwoners is daarbij sterk afhankelijk van de lange termijn ontwikkeling van de grootte van huishoudens.

Deze opgave lijkt fors, echter wordt deze voor een groot deel al ingevuld door de projecten die al in gang gezet zijn in het kader van de woningbouwversnelling. Deze toename van woningen (en dus aantal inwoners) is passend in de (ondertussen afvlakkende) groeicurve van de gemeente Veldhoven sinds de wederopbouwperiode.

Verder is in tegenstelling tot hetgeen reclamant opmerkt in de Omgevingseffectenscan juist inzichtelijk gemaakt wat de gevolgen van de gemaakte keuzen in de omgevingsvisie hebben op de diverse thema's. Zo zijn de kansen én de risico's van de beleidskeuzes bij de sterk stedelijke structuur inzichtelijk gemaakt en wordt ook opgemerkt dat de risico's met name samenhangen met een toename van de druk op de groene vingers en natura 2000-gebieden, druk op molenbiotopen door hoogbouw, toename van hittestress en wateroverlast door verdichting en een toename van inwoners in het gebied met hoge geluidsbelasting en op locaties met plaatsgebonden risico. Op basis van de aanbevelingen wordt getracht deze risico's zoveel mogelijk te verkleinen.

b. Het hele 'Samen ruimte maken' was een voorspelbaar flauw gedoe met krampachtig verzonnen beeldspraak. Het 'samen' is iets wat helemaal niet kan en tot mislukken gedoemd is; waar velen niets mee te maken willen hebben.

Reactie gemeente:

De omgevingsvisie is via een uitgebreid proces toch 'samen' met diverse bewoners, ondernemers, organisaties en bestuur tot stand gekomen. Samen Ruimte Maken is de kernboodschap die de gemeenteraad voor de implementatie van de Omgevingswet heeft vastgesteld. Dat reclamant hier niets mee te maken wil hebben, leidt niet tot aanpassing van de omgevingsvisie.

c. 'De druk op de gemeente, de snelle ontwikkelingen en de vraag om ruimte voor woningen, bedrijven, recreatie, klimaatopgaven, natuurontwikkeling en energietransitie is groot'. Dit vertrekpunt in het voorwoord van de ontwerp-omgevingsvisie is als een gegeven opgenomen. Geen verklaringen noch hoe dan verder. Ook is er in de ontwerp-omgevingsvisie geen duidelijke basis opgenomen. Slechts in kwalitatieve bewoordingen is opgenomen waar de gemeente rekening mee moet houden, het zijn intenties.

Reactie gemeente:

Zie gemeentelijke reactie sub a. Bovendien willen wij hierbij opmerken dat de omgevingsvisie tot stand is gekomen via een proces van Dromen, Denken, Durven en Doen. In de eerste fase, de Droomfase, is niet enkel gedroomd over de toekomst van Veldhoven, maar zijn ook de trends en ontwikkelingen die op ons afkomen inzichtelijk gemaakt. Deze analyse was een van de bouwstenen om de omgevingsvisie vorm te geven.

d. Wil de overheid duidelijk de ogen sluiten voor de op burgers afkomende achteruitgang van hun leefomgeving. Deze overheid speelt een vals spel. Mag een gemeente ook met de uitkomst komen: wij willen geen (verdere) verdichting?

Reactie gemeente:

In de omgevingsvisie (en de rapportage trends en ontwikkelingen) is beschreven dat het de verwachting is dat het inwoneraantal in Veldhoven zal groeien. Hierbij is er bewust voor gekozen om deze ontwikkeling te begeleiden, met voor iedereen een passende woning. Omdat we niet willen bouwen in het buitengebied en er dus geen uitbreidingslocaties na realisering van Zilverackers meer beschikbaar zijn, wordt ingezet op meer stedelijke woonmilieus in de sterk stedelijke structuur. Er is dus bewust gekozen voor verdichting op bepaalde plekken.

Dit leidt inderdaad tot veranderingen in de leefomgeving voor omwonenden. Dat is ook niet nieuw. Veldhoven is de afgelopen 100 jaar sterk in beweging geweest. Ook de realisatie van bijvoorbeeld het Citycentrum heeft ooit een zeer grote impact gehad op de daar wonende inwoners. Ook betreft verdichting niet in alle gevallen een verslechtering van het woon- en leefklimaat. Zo worden ook kantoren en bedrijven getransformeerd naar woningen en verouderde woningen vernieuwd.

Daar waar wel negatieve gevolgen van verdichting op de loer liggen, is het zaak deze zoveel mogelijk te beperken, te voorkomen en idealiter zelfs om te buigen in een verbetering. Daarvoor zijn in de omgevingsvisie kaders opgenomen. Zo is voor de sterk stedelijke structuur aangegeven dat deze verdichting juist gepaard moet gaan met goed openbaar vervoer, met een aantrekkelijke groene omgeving, gericht moet zijn op klimaatadaptieve inbreiding, de groene vingers moeten worden ontzien en dat gestreefd wordt naar een zo veilig en schoon mogelijke leefomgeving. Bij inbreidingen streven we naar kwalitatief goede invullingen om zo met elke inbreiding Veldhoven een stukje mooier te maken. De opmerking van reclamant dat er een vals spel gespeeld wordt, wordt niet begrepen.

e. De omgevingsvisie bevat geen basis en is daardoor onhanteerbaar, onwerkbaar en een nutteloos document. Er kan niet in en voor eenduidigheid op teruggegrepen

worden. Voorstel is om de visie in te dikken tot enkele pagina's waaronder dan nadere onderbouwingen raadpleegbaar moeten zijn en er onderdeel van uitmaken.

Reactie gemeente:

Dat de omgevingsvisie een nutteloos, onwerkbaar en onhanteerbaar document is, onderschrijven wij niet. De onderbouwing van reclamant is ook geen reden om de visie hierop aan te passen.

f. Breek met het verlamdende taboe: het taboe op het denken in oorzaak en gevolg.

Reactie gemeente:

Wij herkennen dit taboe niet.

Conclusie

De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de omgevingsvisie.

4.3. Reclamant 3

a. Op de visiekaart lopen de woonstraten en sterk stedelijke structuur over het groen (hoogwaardige groenstructuur) heen. Dit terwijl in de ontwerp-omgevingsvisie wordt aangegeven dat de groene vingers worden behouden en ontzien; waarom worden de groene vingers op de visiekaart dan onderbroken? De gemeente geeft aan dat ze de biodiversiteit in de stad wil vergroten, dat ze stedelijke barrières op wil heffen, de groene vingers wil uitbreiden en versterken. Het voelt echter alsof de gemeente hier geen keuze wil maken. Voorkeur heeft het dat de gemeente voor de groene vinger kiest en dit op de visiekaart laat zien, zodat hier geen discussies over ontstaan. Juist omdat de Omgevingswet uitgaat van het Ja, mits-principe is een eenduidige visie hier extra belangrijk in. Ook mist de visie concrete randvoorwaarden m.b.t. het ontzien van de groene vingers en natuurinclusief ontwikkelen, wat in het OES wel wordt geadviseerd. Om risico's echt te vermijden zouden er geen woonstraten of stedelijke structuur aan een groene vinger moeten plaatsvinden. De impact op het aantal nieuwe woningen is beperkt en acceptabel.

Reactie gemeente:

De visiekaart betreft een globale kaart, waar op abstract schaalniveau de stadse woonstraten, sterk stedelijke structuur en ook de groene vingers zijn aangegeven. Op de visiekaart zijn de groene vingers inderdaad niet goed duidelijk zichtbaar daar waar ze de stadse woonstraten en sterk stedelijke structuur kruisen. Hierdoor worden de beleidsuitspraken om de groene vingers te ontzien en waar mogelijk te versterken op de visiekaart niet duidelijk tot uitdrukking gebracht. Omdat de ligging van de groene vingers op bepaalde locaties breder is dan op andere locaties, is de scheidingslijn tussen de stadse woonstraten/sterk stedelijke structuur en de groene vingers niet overal hetzelfde. Gelet hierop is het lastig om de stadse woonstraten en sterk stedelijke structuur hier geheel weg te laten. Een ontwikkeling aan de groene vinger betreft altijd maatwerk en kan nu nog niet gedetailleerd worden opgenomen. Wat wel duidelijker naar voren moet komen is, dat als er een ontwikkeling op de betreffende gebieden plaatsvindt, dat dan de groene vingers behouden en versterkt moeten worden. Gelet hierop wordt de visiekaart aangepast door dit duidelijker tot uitdrukking te brengen door de groene vingers hier meer op de voorgrond te plaatsen. Het opnemen van concrete randvoorwaarden mbt het ontzien van de groene vingers komt niet terug in de omgevingsvisie, maar wordt bij de uitwerking van de omgevingsvisie, in een omgevingsplan of programma, opgenomen.

b. Over het City Centrum wordt aangegeven dat deze wordt ontwikkeld tot een bruisend centrum met een aantrekkelijk en groen verblijfsgebied. Gelet op deze keuze zou een stukje groen op de visiekaart in het centrum opgenomen moeten worden.

Reactie gemeente:

De visiekaart betreft een abstracte kaart waar in globale lijnen de ligging van de essentiële groenstructuur (de groene vingers) is weergegeven. Individuele groene ontwikkelingen maken geen onderdeel uit van deze groene structuur, dus worden ook niet apart op de kaart weergegeven.

c. Waarom is er een lint van de sterk stedelijke structuur opgenomen in plaats van alleen direct rondom het centrum tussen de 2 groene vingers waarin het centrum ligt? Delen van het lint liggen relatief ver van het city centrum en dus van de voorzieningen. Daarnaast hebben meer mensen ten westen en oosten van het lint last van horizonvervuiling (hoge gebouwen). Het lint lijkt een beetje op de stedelijke as uit de Structuurvisie. Deze as is er momenteel niet, slechts 1 gebouw is hier gerealiseerd.

Reactie gemeente:

De omgevingsvisie geeft een doorkijk naar de langere termijn ontwikkeling van Veldhoven. De sterk stedelijke structuur betreft niet alleen een aanduiding gericht op verdichting, maar is ook een aanduiding gericht op het benadrukken van de meer stedelijke kant van Veldhoven. Hierbij dient gedacht te worden aan functiemenging, stedelijke straatwanden, maar bijvoorbeeld ook hoogwaardig openbaar vervoer. Daarbij is ervoor gekozen om de stedelijke as als verbinding tussen het hart van de gemeente (Citycentrum) en de economische toplocatie De Run te handhaven. De toevoeging van de Heerbaan is gekozen gelet op de huidige functie (verbinding met Eindhoven) en karakter (breed profiel) van deze weg. Deze gebieden bieden kansen om zich verder stedelijk te ontwikkelen.

d. In de ontwerp-omgevingsvisie staat vermeld dat de omgevingsvisie over 2 jaar geactualiseerd wordt, waarin ook een nadere uitwerking van een visie op en kaders voor hoogbouw een plek krijgen. Waarom 2 jaar wachten op een hoogbouw kader?

Reactie gemeente:

De voorbereidingen voor een visie op hoger bouwen is al gestart. Het proces hoe we hier een visie voor op gaan stellen en hoe we de bewoners van Veldhoven hierbij gaan betrekken wordt nu uitgewerkt. Dit is in de ontwerp-omgevingsvisie niet duidelijk verwoord en wordt aangepast. Hierbij wordt ook de zinsnede in de omgevingsvisie dat over 2 jaar een actualisatie plaats vindt genuanceerd. De aanpassing (actualisatie) van de omgevingsvisie is namelijk ook met name afhankelijk van het verloop van diverse (al gestarte) projecten, zoals het omgevingsplan, de energietransitie, warmtetransitie, etc. Het stellen van een concrete termijn waarop de actualisatie plaats vindt, heeft dan ook niet de voorkeur. Het gaat erom dat deze omgevingsvisie niet in beton is gegoten en dat afhankelijk van diverse ontwikkelingen bekeken wordt wanneer een aanpassing logisch en/of noodzakelijk is. Dit kan zijn omdat hier inhoudelijk of bestuurlijk aanleiding voor is.

e. In de omgevingsvisie wordt uitgegaan van een toevoeging van ca 5.000 woningen. Welke woningdichtheid is nodig bij de woonstraat en sterk stedelijke karakter om de 5.000 woningen te realiseren? Is de woningdichtheid dan nog sterk stedelijk te noemen of hebben we wellicht meer sterk stedelijk karakter nodig? Een onderbouwing met cijfers waaruit blijkt dat de visie kan voldoen aan de verwachte groei ontbreekt. Het hebben van een visie op woningdichtheid per woonstraat en sterk stedelijk karakter zou een belangrijk onderdeel moeten zijn van de visie.

Reactie gemeente:

De omgevingsvisie bevat een doorkijk naar de verdere toekomst van Veldhoven. Met de keuzes die we nu maken wordt de toekomst van Veldhoven, ook na 2040, vormgegeven. Duidelijk is in ieder geval dat er een verstedelijkingsopgave op ons af komt. Hierbij hebben wij gekeken op welke locaties deze verstedelijkingsopgaven dan vanuit ruimtelijk en stedenbouwkundig oogpunt het beste plaats kunnen vinden.

Gelet op het hoge abstractieniveau van de omgevingsvisie heeft het niet de voorkeur om hierbij een visie te geven op de woningdichtheid per gebied. Dit betreft een te gedetailleerde invulling. Wel zal bij elke ontwikkeling maatwerk worden geleverd, rekening houdend met de omgeving, de gestelde kaders en de belangen van omwonenden.

f. De uiteindelijke verbeteringen aan de omgevingsvisie door de OES lijken nogal beperkt. Dit terwijl de situaties op een aantal aspecten verslechterd (gezondheid, natuur). Ook geeft de OES een aantal adviezen voor vervolgacties. Verzoek om een overzicht in de omgevingsvisie op te nemen wat laat zien wat er met de adviezen uit de OES is gedaan.

Reactie gemeente:

In de ontwerp-omgevingsvisie was een bijlage opgenomen welke aanpassingen door waren gevoerd naar aanleiding van de OES. Naar aanleiding van de zienswijze is het inderdaad wenselijk om duidelijker een reactie te geven op de aanbevelingen. Deze reactie is in bijlage 1 van deze nota van zienswijzen opgenomen. Hierin wordt aangegeven wat met de aanbevelingen is/wordt gedaan en waar dit heeft geleid tot aanpassing van de omgevingsvisie. Deze bijlage zal bijlage 6 bij de omgevingsvisie vervangen.

De zienswijze leidt er toe dat er nog enkele verdere aanscherpingen in de omgevingsvisie worden opgenomen. Ten opzichte van de ontwerp-omgevingsvisie betreft dit de volgende aanscherpingen:

- Om ervoor te zorgen dat de effecten van ontwikkelingen op deze thema's niet verslechterd, wordt tevens het volgende kader in alle gebiedsopgaven opgenomen: 'Bij elke ontwikkeling geldt als uitgangspunt dat minimaal een neutraal, maar bij voorkeur een positief, effect wordt behaald op de thema's natuur en biodiversiteit, gezondheid, bodem en water';
- In de gebiedsopgave 'Buitengebied' is expliciet bepaald dat een uitbreiding van een fijnmazig recreatief netwerk plaats kan vinden, met oog voor de natuur. De omgevingsvisie wordt aangepast door ook aan te geven dat er ook een verbetering plaats moet vinden;
- Omdat de cultuurhistorische waarden niet expliciet zijn benoemd en worden beschermd in de omgevingsvisie, wordt bij de gebiedskaders 'Dorpskernen en -gehuchten', 'Dorpslinten', 'Woonwijken en stadse woonstraten', 'Sterk stedelijke structuur' en 'Buitengebied' het beschermen en versterken van de cultuurhistorisch waardevolle plekken, panden en landschappen opgenomen.

g. Uit de OES volgt dat de omgevingsvisie tegenstrijdig beleid bevat en dat er bijvoorbeeld geen ruimte is voor de uitvoering. Een visie met tegenstrijdigheden geeft een te positieve onrealistische verwachting en is niet uitvoerbaar. Van belang is dan ook om keuzes te maken en sommige zaken concreter uit te werken.

Reactie gemeente:

Uit de OES volgt dat verschillende ontwikkelingen kunnen leiden tot conflicterende ruimteclaims. Dit betekent dat integraal gezocht moet worden naar oplossingen en uitgekende inpassingen. Per situatie zullen er dan ook keuzes moeten worden gemaakt. De omgevingsvisie daagt ons dan ook uit om bij de verdere uitwerking te zoeken naar de juiste koppelingen en integrale oplossingen. Naar aanleiding van de aanbevelingen in de OES en de gemeentelijke reactie op de zienswijze onder sub f zijn de randvoorwaarden bij ontwikkelingen aangescherpt. Daarnaast is de omgevingsvisie een visie op hoofdlijnen, waarin we ruimte willen behouden om nadere keuzes te maken in de uitwerkingen en maatwerk te leveren. Wel is specifiek per gebied aangegeven wat de kaders zijn waar binnen de uitwerking plaats moet vinden.

Conclusie

De zienswijze is aanleiding de omgevingsvisie op de volgende punten aan te passen:

- a) op de visiekaart wordt de ligging van de groene vingers duidelijker in beeld gebracht;
- b) de verwijzing naar de actualisatie van de omgevingsvisie over 2 jaar wordt aangepast;
- c) het volgende kader wordt in alle gebiedsopgaven opgenomen: 'Bij elke ontwikkeling geldt als uitgangspunt dat minimaal een neutraal, maar bij voorkeur een positief, effect wordt behaald op de thema's natuur en biodiversiteit, gezondheid, bodem en water';
- d) In het gebiedskader voor het 'Buitengebied' wordt opgenomen dat naast een uitbreiding van een fijnmazig recreatief netwerk, ook een verbetering plaats moet vinden;
- e) In de gebiedskaders 'Dorpskernen en -gehuchten', 'Dorpslinten', 'Woonwijken en stadse woonstraten', 'Sterk stedelijke structuur' en 'Buitengebied' wordt het beschermen en versterken van de cultuurhistorisch waardevolle plekken, panden en landschappen opgenomen.
- f) Bijlage 6 van de ontwerp-omgevingsvisie vervangen door de bij deze nota van zienswijzen gevoegde bijlage, waarin een uitgebreidere reactie op de aanbevelingen in de OES is gegeven.

4.4. Reclamant 4

De agrarische gronden rondom het perceel van reclamant aan de Daalseweg 21 is aangemerkt als potentiële toekomstige ontwikkeling van woonwijken. Het betreft het gebied ten oosten van de wijk Schippershof en ten noorden van de Daalseweg. Verzoek om de lijn van de huidige bebouwing te behouden en niet uit te breiden met voornoemd gebied. De redenen hiervoor zijn dat een verdere ontwikkeling tot woonwijk van dit gebied afbreuk doet aan het landelijke karakter; dit kan leiden tot waterproblemen voor de omgeving; er zijn voldoende alternatieve inbreidingsplannen binnen de gemeente Veldhoven; de bereikbaarheid, ontsluiting en veiligheid van de wijk komt in gedrang en Oerle is niet de juiste plek om nog meer bebouwing en extra inwoners toe te staan. In de buurt is volgens reclamant ook geen draagvlak voor verdere uitbreiding.

Reactie gemeente

Het gebied waar reclamant op doelt heeft op de visiekaart van de ontwerp-omgevingsvisie de aanduiding 'gezonde en duurzame woonwijken'. De visiekaart geeft globaal aan waar in Veldhoven welke accenten zijn gelegen en welke ambities we voor die gebieden hebben. Het betreft dus niet een gedetailleerde invulling op perceelsniveau. Deze aanduiding is met name gelegd op de bestaande woonwijken en is niet bedoeld om mogelijke uitbreidingsgebieden voor woonwijken aan te wijzen. Dit volgt ook niet uit de ontwerp-omgevingsvisie. Om hier echter misverstanden over te voorkomen wordt de aanduiding hier aangepast.

Ter verduidelijking willen wij hier wel opmerken dat dit niet betekent dat hier geen enkele ontwikkeling plaats kan vinden. In de omgevingsvisie is opgenomen dat een verdere uitbreiding van Veldhoven na afronding van Zilverackers niet verder plaats zal vinden in het buitengebied. Hiermee wordt bedoeld op grootschaligere uitbreidingen. Kleinschalige ontwikkelingen aan de randen van de kernen zijn wel nog mogelijk, waarbij natuurlijk rekening wordt gehouden met de waarden en kwaliteiten in het gebied. Deze locaties zijn echter niet op de visiekaart aangegeven. In het gebiedskader van het buitengebied wordt dit nog ter verduidelijking opgenomen.

Conclusie

De zienswijze is aanleiding om:

- a) bij het gebiedskader voor het buitengebied op te nemen dat kleinschalige ontwikkelingen aan de randen van de kernen mogelijk zijn, rekening houdend met behoud van de waarden in het gebied;
- b) de visiekaart van de omgevingsvisie als volgt aan te passen.

links: uitsnede ontwerp-omgevingsvisie

rechts: aanpassing omgevingsvisie

4.5. Reclamant 5

De bebouwingsgrens aan de noordzijde van Oerle tussen Schippershof en de Berkt is een stuk naar het noorden opgeschoven. Dit impliceert dat er bebouwing gepland staat aan de noordzijde van de Daalseweg/fietspad. Hier kan reclamant niet mee instemmen. Dit gebied zou volgens het bestemmingsplan Kernrandgebied groengebied worden en er zou niet worden gebouwd. Ook zijn er diverse uitgangspunten en voorwaarden vastgesteld voor de bewoners aan de Welle, waar zij zich aan hebben gehouden. Nu worden deze afspraken niet nagekomen.

Reactie gemeente:

Zie reactie gemeente reclamant 4.4.

Conclusie

Zie conclusie 4.4.

4.6. Reclamant 6

Reclamant is een brancheorganisatie van ondernemers die in de groen-, grond- en infrasector werken. Eén van de kerntaken is het behartigen van belangen van de bedrijven in deze sector in de breedste zin van het woord. Reclamant verzoekt om het bestaansrecht van deze bedrijven (in het buitengebied) te erkennen en om qua omgevingswaarden inpassing te geven aan de opgaven en ontwikkelingen welke voor de bedrijven relevant zijn inzake de fysieke leefomgeving. Tevens verzoekt reclamant hierbij om de bestaande bedrijfslocaties te kunnen ontwikkelen alsook te kunnen uitbreiden, alsmede nieuwvestiging in het buitengebied mogelijk te maken om uitvoering te kunnen geven aan de in de omgevingsvisie vermelde ambities. De bedrijven hebben met name in het buitengebied de vestigingsplaats. Dergelijke bedrijven horen niet thuis op een industrieterrein. Verzoek om de omgevingsvisie op deze punten te wijzigen, vast te leggen of later in het omgevingsplan/bestemmingsplan te betrekken.

Reactie gemeente:

De omgevingsvisie is globaal, gericht op de lange termijn en geeft vooral onze ambities en doelen voor het Veldhoven van 2040 weer. De aspecten welke reclamant graag opgenomen wil zien in de omgevingsvisie zijn gedetailleerd van karakter en dienen afgewogen te worden in de instrumenten die de omgevingsvisie verder uitwerken en specificeren, zoals het omgevingsprogramma of het omgevingsplan. Bij het opstellen van deze plannen gaan wij graag in gesprek met reclamant om samen te bezien hoe rekening kan worden gehouden met de wensen en belangen van de bedrijven.

Conclusie

De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de omgevingsvisie.

4.7. Reclamant 7

Reclamant stelt veel vragen, citeert uit diverse gemeentelijke beleidsstukken en maakt verwijzingen naar een concreet project. De zienswijze moet echter gericht zijn op voorliggende omgevingsvisie. Wij gaan verder dan ook niet in op deze vragen en verwijzingen in voorliggende nota. De opmerkingen in de zienswijze waar wel een concrete reactie wordt gegeven op de ontwerp-omgevingsvisie, staan hieronder vermeld met een reactie van de gemeente.

a. De ontwerp-omgevingsvisie is volgens reclamant verre van af en de lokale belangen van de burgers staan op het spel. Afspraken met SGE, MRE en RES kunnen niet eenzijdig bepalend zijn. Participatie is het middel om leefbaarheid in de omgeving voor de toekomstige bewoners en omwonenden te borgen ten opzichte van de belangen van (onder andere) ontwikkelaars en ondernemers. Reclamant merkt op dat een burgerpanel de afstand van betrokken burgers alleen maar groter maakt. Het college van burgemeester en wethouders moet transparant te werk gaan, tijdig keuzes voorleggen en zich gedurende het proces door de gemeenteraad laten controleren. Door de nauwe samenwerking tussen gemeente en ontwikkelaar en de gebrekkige informatieverstrekking naar burgers toe hebben burgers een informatie achterstand en is het belang van de ontwikkelaar leidend (en niet de leefbaarheid).

Reactie gemeente:

Zoals in de ontwerp-omgevingsvisie staat verwoord stellen wij participatie centraal. Dit is ook tot uitdrukking gekomen bij het gehele proces om te komen tot voorliggende omgevingsvisie. Samen met bewoners, organisaties, ketenpartners, bestuur en betrokkenen is vanaf de start gewerkt aan deze omgevingsvisie. Via het organiseren van ateliers, enquêtes en interviews is de inbreng opgehaald.

In de omgevingsvisie hebben we ook de uitgangspunten voor participatietrajecten opgenomen. Zo zijn als uitgangspunten onder andere benoemd: belanghebbenden vroegtijdig betrekken, participatie is een open en transparant proces en participatie betekent relevante vertegenwoordiging van betrokkenen en belanghebbenden. Naar onze mening komen deze uitgangspunten voor het nog op te stellen participatiebeleid overeen met de opmerkingen van reclamant.

Verder zijn wij het niet eens met reclamant dat een burgerpanel de afstand met burgers juist groter maakt. Een burgerpanel willen wij inzetten voor algemene vragen over de gemeente Veldhoven, niet direct over concrete projecten. Door mensen hierover mee te laten denken ontstaat er naar onze mening meer betrokkenheid. Wij zien niet dat hierdoor de afstand wordt vergroot.

b. De omgevingsvisie is onvoldoende concreet als het gaat over de belangrijke leefbaarheid gerelateerde aspecten (en maatschappelijke belangen) zoals het

beperken van overlast ten gevolge van hoogbouw en verkeer aan de ene kant en het belang van het versterken van groen en het realiseren van voldoende betaalbare woningen voor starters en ouderen aan de andere kant.

Reactie gemeente:

De omgevingsvisie is een visie op hoofdlijnen waar op een hoog abstractieniveau de ambities voor Veldhoven in 2040 zijn weergegeven. Deze visie zal vervolgens nader uitgewerkt moeten worden. Zo zijn de voorbereidingen al gestart om te komen tot een visie voor hoogbouw en een woonvisie, waarvoor algemene kaders geformuleerd zijn in de omgevingsvisie. Een verdere concretiseringslag van de omgevingsvisie vindt plaats in omgevingsplannen en programma's. Bij nieuwe projecten wordt concreet gekeken naar de verschillende leefbaarheidsaspecten voor de betreffende omgeving, waar met de kaders uit de gebiedsopgaven rekening moet worden gehouden. Bij dergelijke projecten zal er sprake zijn van maatwerk om, in samenspraak met omwonenden, eventuele negatieve gevolgen van de verdichting zoveel mogelijk te beperken, te voorkomen en mogelijk zelfs om te buigen in een verbetering. Hiervoor zijn in de omgevingsvisie kaders opgenomen.

c. Het belang van Groen met betekenis moet beter worden geborgd.

Reactie gemeente:

In de omgevingsvisie is voor de diverse gebieden het belang van behoud en versterking van de groene vingers expliciet als kader opgenomen. Zoals ook aangegeven in onze reactie naar aanleiding van zienswijze nr. 3 (sub a en f) wordt de ontwerp-omgevingsvisie aangepast door de groene vingers duidelijker op de visiekaart op te nemen op die punten waar de Stedelijke Structuur en de Stadse Woonstraten worden gekruisd. Ook wordt het uitgangspunt van een neutraal, maar bij voorkeur positief, effect bij ontwikkelingen op natuur en biodiversiteit als extra kader in de omgevingsvisie opgenomen.

d. Het belang van hoogbouw buiten het Citycentrum als herkenningspunten van wijken en accenten is totaal niet onderbouwd.

Reactie gemeente:

In de visie is de aanduiding Stadse Woonstraten opgenomen. Deze aanduiding is voortgekomen uit de huidige situatie, waarbij er sprake is van onsluitingswegen met een bovenwijkse functie, waaraan enkele voorzieningen zijn gelegen en waar op sommige plekken ook al bebouwing met een meer stedelijk karakter is te vinden. Denk maar aan de Abdijtuinen, de Mira en Rundgraafpark. Op het moment dat er zich aan deze structuren ontwikkelingen voordoen, is het op sommige plekken goed denkbaar om - net als bij bovengenoemde plannen - wat meer stedelijke bebouwing mogelijk te maken. Dit draagt er toe bij dat de bovenwijkse functie van de weg niet alleen door de inrichting van de openbare ruimte, maar ook door de aangelegen bebouwing als zodanig herkenbaar is. Het realiseren van meer stedelijke bebouwing is geen verplichting, maar wel een mogelijkheid die we om voornoemde redenen willen toestaan.

e. De ambitie is gericht op verdere verstedelijking van Veldhoven en het belang van initiatiefnemers en ondernemers. Het welzijn van haar burgers en de brede welvaart komt jammer genoeg op de tweede plaats en participatie staat helemaal niet centraal.

Reactie gemeente:

Met het gestelde van reclamant kunnen wij niet instemmen. De ambitie is niet zozeer gelegen op verdere verstedelijking, maar op het goed begeleiden van de trends en ontwikkelingen die op ons afkomen, waaronder de bevolkingsgroei en de vraag naar meer woningen. Hierbij staat niet het belang van de initiatiefnemers en ondernemers voorop, maar het algemeen belang voor Veldhoven. Zo is er bewust voor gekozen om

niet te bouwen in het buitengebied, om zo de natuur en het buitengebied te sparen. Om toch te kunnen voldoen aan de vraag is ingezet op stedelijke woonmilieus om zo voor iedereen een passende woning te kunnen bieden. Zoals gesteld onder de gemeentelijke reactie onder sub a staat participatie juist wel centraal.

f. Willen Veldhovenaren dat Veldhoven het hart van de Brainport is / wordt en wat houdt dat in?

Reactie gemeente:

De Brainportregio is een samenwerkingsverband in de regio Zuidoost-Brabant waar gemeenten, bedrijven en kennisinstellingen intensief samenwerken. Door de geografische ligging van de gemeente en het grote aandeel hightech en maakindustrie binnen Veldhoven, zijn wij gelegen in het hart van de Brainport. De Brainportregio kent een economische groei, die ook zijn weerslag heeft op de groei van het inwoneraantal. Dit vraagt onder andere om het realiseren van voldoende passende woningen en het bieden van kwalitatieve ruimte voor bedrijvigheid. Dat Veldhoven in het hart van de Brainport is gelegen betreft dus een constatering, waar we rekening mee moeten houden.

g. Hoe worden alle kernopgaven over alle programma's geborgd?

Reactie gemeente:

De omgevingsvisie is opgesteld om een kader (basis) te bieden voor de uitwerking in andere instrumenten, waaronder een programma. Deze programma's dienen onder andere ter uitwerking van het beleid zoals dat in de omgevingsvisie is opgenomen. Een juridische koppeling tussen het programma en de omgevingsvisie is niet vastgelegd in de Omgevingswet. Echter, we houden natuurlijk rekening met de kaders die vast zijn gesteld in de omgevingsvisie.

h. In de ontwerp-omgevingsvisie is aangegeven dat de nadere uitwerking van een visie op en kaders voor hoogbouw een plek krijgt in de actualisering van de omgevingsvisie. Wat is er fout met de Werkwijze beoordelen verzoeken hoogbouw uit 2019 en is dat onderzocht?

Reactie gemeente:

Zie de reactie van de gemeente zienswijze nr. 4.3, sub d. Verder willen wij hier nog bij opmerken dat de huidige Werkwijze beoordelen verzoeken hoogbouw bij het opstellen van de kaders voor hoogbouw bekeken zal worden. In dat kader wordt bezien of deze in stand blijft, wordt vervangen of wordt ingetrokken.

i. Als de gemeente Veldhoven het beste wil voor haar burgers (o.a. leefbaarheid) en ontwikkelaars andere belangen hebben (o.a. winstoptimalisatie), dan moet de gemeente per direct daadkrachtig opkomen voor de belangen van haar burgers en zonder een zorgvuldige omgevingsdialoog geen enkele medewerking verlenen aan ruimtelijke plannen met grotere impact. Tevens moet vooral bij inbreiding gekeken worden naar de groene invulling en beperking van overlast voor toekomstige bewoners, omwonenden en bezoekers aan de omgeving: meer groen, minder asfalt, minder ruimte voor auto's, meer ruimte voor fietsers en wandelaars, een levendige plint en niet onnodig hoog bouwen / incidenteel iets hogere bebouwing toestaan (mits passend in de omgeving en zorgvuldig vormgegeven (kwalitatieve toevoeging)).

Reactie gemeente:

In de omgevingsvisie zijn de uitgangspunten opgenomen met betrekking tot participatie. Hieruit volgt dat wij belang hechten aan het zorgvuldig uitvoeren van een omgevingsdialoog. Elke ontwikkeling dient dan ook op basis van een zorgvuldige omgevingsdialoog gestalte dienen te krijgen. Hiervoor zijn door de gemeenteraad al

voortuitlopend op het participatiebeleid de 'Tijdelijke kaders participatie bij ruimtelijke initiatieven' vastgesteld.

Verder betreft inbreiding vooral maatwerk; geen enkele locatie is hetzelfde. Bij de invulling van de locatie dient rekening te worden gehouden met de omgeving, de belangen van de omwonenden, maar ook de kaders die in de omgevingsvisie zijn opgenomen.

Conclusie

De zienswijze leidt tot aanpassing zoals opgenomen in de conclusie van paragraaf 4.3, sub a en c.

4.8. Reclamant 8

a. De recreatieve druk is een kans om met de gevestigde bedrijven een aanvulling op bedrijfsniveau te ontwikkelen, in samenhang met natuurinclusieve landbouw en de bewoners en bedrijven op High Tech. Verzoek om in de gebiedskaders een uitwerking van verbrede landbouw en recreatie zoals huisverkoop, minicamping, educatieve tuinen, dagbestedingsboerderijen, camperplaatsen op te nemen. Verbrede landbouw is een grote kans voor bedrijven om toch een inkomen te halen uit de bestaande ruimtes die landbouw biedt. Deze kan tevens een invulling geven aan vrijkomende agrarische gebouwen die hiervoor ingezet kunnen worden zodoende er geen verloedering plaatsvindt en een verdienmodel op deze locaties gegarandeerd blijft. Verzoek om bij het gebiedskader voor het buitengebied op te nemen 'uitwerking vrijkomende agrarische gebouwen met een positieve houding naar mogelijkheden'.

Reactie gemeente:

Het aantal agrariërs is aan het afnemen, waardoor meer agrarische gebouwen leeg komen te staan. Vanuit het oogpunt van leefbaarheid en kwaliteit, maar ook om ondermijning tegen te gaan, dient deze bebouwing te worden gesloopt of dient er een nieuwe passende invulling gevonden te worden. Daarnaast zijn er steeds meer agrariërs die zoeken naar een aanvulling op hun inkomsten in de vorm van verbrede landbouw of recreatie. Om agrariërs in het buitengebied de mogelijkheid te bieden om zich verder te ontwikkelen en de mogelijkheid te bieden om zich ook te verbreden wordt in het gebiedskader voor het buitengebied het volgende toegevoegd: Om het buitengebied leefbaar te houden en een bijdrage te leveren aan het versterken van de omgevingskwaliteit faciliteren we herbestemmingen van voormalige agrarische bebouwing en kleinschalige ontwikkelingen in de verbrede landbouw, zoals zorgboerderijen en recreatieve activiteiten. Een nadere uitwerking hiervan krijgt vervolgens vorm in of een programma of het omgevingsplan.

b. Verzoek om bij gebiedskader voor het buitengebied op te nemen dat het beheer en onderhoud voor de versterking van de biodiversiteit door de omgeving wordt uitgevoerd.

Reactie gemeente:

In het gebiedskader is nadrukkelijk als uitgangspunt opgenomen dat kwaliteitsverbetering en versterking van het landschap en de biodiversiteit voorop staat. Dit willen wij graag samen met andere partijen, zoals agrariërs, oppakken en bereiken. Hierbij willen wij met name inzetten op een goede samenwerking om de versterking van de biodiversiteit voor elkaar te krijgen. Uit de omgevingsvisie volgt dat wij dit niet alleen doen, maar juist samen met andere partijen.

c. Bij klimaat en verdroging in de visie wordt geen vermelding gedaan van het aanwezige intrekgebied Brabant Water. Graag opnemen in de visie, want deze is verantwoordelijk voor diverse beperkingen in het buitengebied.

Reactie gemeente:

De aanwezigheid van intrekgebied in het buitengebied kan inderdaad beperkingen opleveren voor ontwikkelingen. Als gemeente onderschrijven wij het belang van het beschermen van het grondwater en de kwaliteit van het drinkwater. Zo is een van de kaders in het buitengebied ook dat we werken aan een veilig, duurzaam en schoon bodem- en watersysteem. Omdat de omgevingsvisie abstract van karakter is en geen gedetailleerde regels bevat, vinden wij het omgevingsplan het juiste instrument om hierover voorwaarden op te nemen. Bij het opstellen van omgevingsplannen (cq bestemmingsplannen) houden wij hier rekening mee.

Conclusie

De zienswijze is aanleiding om bij het gebiedskader voor het buitengebied het volgende op te nemen: Om het buitengebied leefbaar te houden en een bijdrage te leveren aan het versterken van de omgevingskwaliteit faciliteren we herbestemmingen van voormalige agrarische bebouwing en kleinschalige ontwikkelingen in de verbrede landbouw, zoals zorgboerderijen en recreatieve activiteiten.

5. Ambtshalve aanpassingen

Naast de aanpassingen naar aanleiding van de zienswijzen zijn er nog enkele (ondergeschikte) onduidelijkheden / verbeteringen in de omgevingsvisie opgenomen. Zo is de functiekaart (figuur 6) op blz. 22 op enkele punten verbeterd en verduidelijkt.

Bijlage 1

Nota beantwoording zienswijzen en aanpassingen

Omgevingsvisie Veldhoven
Stad van dorpen in het hart van de Brainport

Omgevingseffectenscan: aanbevelingen

Bij het opstellen van de omgevingsvisie is een Omgevingseffectenscan (OES) uitgevoerd. Deze OES is opgesteld op basis van een eerste concept-ontwerp van de omgevingsvisie. Deze OES brengt de effecten van het voorgenomen beleid uit de concept-omgevingsvisie in beeld.

Voor een tiental thema's is inzichtelijk gemaakt hoe de leefomgeving van Veldhoven er momenteel voor staat, waar in de toekomst knelpunten of autonome verbeteringen te verwachten zijn en wat de effecten van het beleid uit de omgevingsvisie zijn. Dit is uitgedrukt in kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten.

In de OES zijn voor diverse thema's aanbevelingen gedaan. Hierbij is er onderscheid gemaakt in aanbevelingen voor thema's waarbij de omgevingsvisie overwegend risico's op negatieve effecten heeft (gezondheid, natuur en biodiversiteit, en bodem en water) en aanbevelingen voor thema's die in de referentiesituatie slecht scoren en waarbij de omgevingsvisie positieve effecten voorziet. Voor deze laatste thema's worden aanbevelingen gegeven om het positieve effect nog meer te vergroten.

Onderstaand wordt aangegeven hoe met de aanbevelingen voor deze thema's is/wordt omgegaan en waar dit heeft geleid tot aanpassing van de omgevingsvisie.

Aanbevelingen met overwegend risico's op negatieve effecten.

Om de negatieve effecten op deze thema's niet te verergeren, wordt de omgevingsvisie aangepast, door bij alle gebiedsopgaven het volgende kader op te nemen:

'Bij elke ontwikkeling geldt als uitgangspunt dat minimaal een neutraal, maar bij voorkeur een positief, effect wordt behaald op de thema's natuur en biodiversiteit, gezondheid, bodem en water.'

Thema: Natuur en Biodiversiteit

a. Bij binnenstedelijke inbreiding, voorzieningenclustering en functiemenging moet kritisch gekeken worden naar de ligging van de nieuwe routes en gewijzigde verkeersstromen en de omgang met het zoekverkeer om zo de invloed op het Natura 2000-gebied zoveel mogelijk te beperken. Saldering met ander beleid, zoals het verlagen van de parkeernorm icm slimme mobiliteit en verduurzaming van de woningvoorraad voorkomt mogelijk een toename aan stikstofdepositie.

Reactie gemeente:

Inzet op verbetering van het openbaar vervoer en fietsnetwerk is één van de speerpunten in de omgevingsvisie. Het bieden van goede alternatieve vervoersmogelijkheden is immers de basis om het autoverkeer- en gebruik te verminderen. Recent is de 'Parkeernormennota 2021: toepassing parkeercijfers bij ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente Veldhoven' vastgesteld, wat een basis biedt om te kiezen voor bijvoorbeeld mobiliteitsmanagement om zo de parkeernormen te verlagen. De gemeente wil mobiliteitsmanagement stimuleren om zo het gebruik van de fiets, het openbaar vervoer en de (elektrische) deelauto's te stimuleren. Het bestaande beleid wordt in de omgevingsvisie overgenomen, wat dus niet leidt tot aanpassing van de visie. Een verdere doorvertaling wordt meegenomen in het omgevingsplan. In het gebiedskader 'woonwijken en stadse woonstraten' staat het verduurzamen van de woningvoorraad expliciet vermeld.

b. Bij recreatie in het buitengebied moet kritisch gekeken worden naar de ligging van (nieuwe) recreatieve routes in en nabij Natura 2000-gebieden of leefgebieden van beschermde soorten. Door goede zonering, bebording en zo nodig opwaardering van bestaande paden kan betreding van kwetsbare habitattypen of beschermde soorten voorkomen worden.

Reactie gemeente:

In de gebiedsopgave 'Buitengebied' is expliciet bepaald dat een uitbreiding van een fijnmazig recreatief netwerk plaats kan vinden, met oog voor de natuur. De omgevingsvisie wordt aangepast door ook aan te geven dat er ook een verbetering plaats moet vinden. Bij de uitvoering hiervan worden de concrete aanbevelingen bezien.

c. De omgevingsvisie voorziet in versterking van de groene vingers. Daarnaast zijn er meerdere risico's geconstateerd met betrekking tot groene vingers die samenhangen met beleidsuitspraken die daarmee kunnen conflicteren. Advies om aan deze beleidsuitspraken in vervolgsbeleid randvoorwaarden te verbinden mbt het ontzien van de groene vingers en natuurinclusief ontwikkelen.

Reactie gemeente:

In de gebiedskaders van de verschillende gebieden is naar aanleiding van deze aanbeveling toegevoegd dat inbreidingen in en langs de groene vingers altijd passend dienen te zijn bij het groene karakter van de groene vingers. Bij de verdere uitwerking in het omgevingsplan danwel in programma's worden de randvoorwaarden nader uitgewerkt.

Overige aanpassingen tbv thema natuur en biodiversiteit

Naast aanpassingen aan de omgevingsvisie naar aanleiding van de aanbevelingen zijn ter bescherming van de natuur nog de volgende aanpassingen aan de omgevingsvisie doorgevoerd:

- Bij de strategische keuze van kernopgave 3 (ruimte voor duurzame energie) is expliciet opgenomen dat in het beleidskader voor zon en wind in het buitengebied de natuurwaarden versterkt en eventueel gecompenseerd worden.
- Bij de beekdalen is extra bepaald dat natuur primaat heeft en dat recreatie en energie-opwek alleen mogelijk is als dit geen schade toebrengt aan de natuur.
- In de stedelijke structuur benadrukken we de groene en klimaatadaptieve inbreiding.

Thema: Bodem en water

Veldhoven heeft een lage grondwaterstand door de zandige ondergrond. Voorbeelden van maatregelen om de grondwaterstand te beïnvloeden zijn kunstmatige grondwaterhoging en actief peilbeheer. Omdat maatregelen locatie specifiek zijn, wordt aanbevolen een nadere analyse uit te voeren bij verdere uitwerking van het omgevingsplan of uitvoeringsprogramma's. Hiermee kunnen passende maatregelen uitgedacht worden.

Reactie gemeente:

In de gebiedsopgaven is het volgende kader naar aanleiding van deze aanbeveling opgenomen: 'We werken aan een veilig, duurzaam en schoon bodem- en watersysteem. Van belang is om voldoende ruimte te reserveren voor het vasthouden van water.' De concrete maatregelen worden uitgewerkt in het kader van het omgevingsplan of de programma's.

Thema: Gezondheid

a. De risico's van binnenstedelijk verdichten bij inrichtingen voor gevaarlijke stoffen kunnen gemitigeerd worden door bij ontwikkelingen rekening te houden met aanwezigheid van bronnen met een 10^{-6} risicocontour. Door nieuwe woningen buiten deze contour te plaatsen kunnen risico's gereduceerd worden. In samenwerking met de Veiligheidsregio kunnen randvoorwaarden opgesteld worden voor in het nieuwe beleid, bijvoorbeeld op het vlak van ruimtelijke inpassing.

Reactie gemeente:

In de gebiedsopgaven is het volgende kader naar aanleiding van deze aanbeveling opgenomen: Bij ruimtelijke ontwikkelingen hanteren we voor een veilige fysieke leefomgeving de 7 kernwaarden van de Veiligheidsregio Brabant Zuidoost. Eén van de kernwaarden is 'Afstand tot de risico's vergroot de veiligheid'. Deze kernwaarde benadrukt het belang om bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen te kijken naar de omgeving en de risico's die zich in de buurt bevinden.

b. Het intensiveren van werkmilieus en het toevoegen van woningen door inbreiding, zorgt voor een toename van verkeersbewegingen. In de aanbevelingen worden diverse maatregelen genoemd om geluidhinder te verminderen. Om het aantal geluidgehinderden omlaag te brengen wordt geadviseerd om een uitvoeringsprogramma op te stellen met concrete maatregelen gericht op die belangrijke bronnen voor (ernstige) geluidhinder.

Reactie gemeente:

De gemeente is verplicht om een programma Geluid op te stellen. In dit kader zullen de aanbevelingen in overweging worden genomen.

Aanbevelingen voor vergroting positief effect

Thema: Wonen en voorzieningen

Om zicht te krijgen op de kwalitatieve woningbehoefte is nader onderzoek nodig, zodat de ontwikkelingen aansluiten op de vraag naar het type woningen.

Reactie gemeente:

Zoals in de OES zelf al is aangegeven, wordt in de Woonvisie, waar de voorbereidingen inmiddels voor zijn gestart, de kwalitatieve woningbehoefte inzichtelijk gemaakt. Hierbij wordt ingegaan op de doelgroepen en het beschikbaar hebben van het juiste segment woningen voor deze doelgroepen (ouderen, vergunninghouders, alleenstaanden, eenoudergezinnen, starters, etc).

Thema: Landschap en cultuurhistorie

Locaties voor woninguitbreiding zijn voorzien in cultuurhistorisch landschap. Om risico's te mitigeren en aantasting van cultuurhistorische waarden te voorkomen, dienen cultuurhistorische waarden als randvoorwaarde opgenomen te worden in uitvoeringsprogramma's die gerelateerd zijn aan stedelijke ontwikkeling bij inbreiding. De omgevingsvisie omvat aspecten die historische kernen en linten dienen te beschermen.

Reactie gemeente:

Voor de historische kernen en linten zijn onder andere vanwege het behoud van de cultuurhistorische waarden in deze gebieden, in de omgevingsvisie expliciet aparte

gebiedskaders opgenomen. Daarnaast blijft het bestaande beleid als verwoord in de Nota cultuurhistorische waarden van kracht. Hierdoor worden de cultuurhistorische waarden al beschermd.

Omdat de cultuurhistorische waarden niet expliciet zijn benoemd en worden beschermd in de omgevingsvisie, wordt bij de gebiedskaders 'Dorpskernen en – gehuchten', 'Dorpslinten', 'Woonwijken en stadse woonstraten', 'Sterk stedelijke structuur' en 'Buitengebied' het beschermen en versterken van de cultuurhistorisch waardevolle plekken, panden en landschappen opgenomen.

Thema: Klimaat

a. Om de stad aan te passen aan klimaatverandering is een adequate en concrete aanpak nodig gericht op de openbare ruimte en particuliere terreinen, rekening houdend met de inbreidingsopgave waar de gemeente op in zet. Naast de genoemde maatregelen in de omgevingsvisie zijn aanvullende maatregelen voor vermindering van wateroverlast nodig, zoals werken met doorlatende verharding in de openbare ruimte.

Reactie gemeente:

In de omgevingsvisie is expliciet vermeld dat er een aanpak moet komen voor hittestress en wateroverlast door het ontharden en vergroenen van de openbare ruimte, door ontkoppeling van de hemelwaterafvoer en het bieden van waterbergingsmogelijkheden. Een verdere uitwerking in maatregelen zal bij de omgevingsplannen of programma's worden opgepakt.

b. De algemene trend van toename van het aantal warme dagen en hittestress zal in de toekomst verder toenemen. De omgevingsvisie ziet vooral in het creëren van meer groenstructuren om hittestress te voorminderen. Geadviseerd wordt om klimaatadaptatie nadrukkelijker integraal onderdeel te laten zijn van nieuw beleid. Bijvoorbeeld door het opstellen van normen voor gebieden, als vertrekpunt voor concrete maatregelen (bijvoorbeeld een vastgesteld percentage groen dat minimaal aanwezig moet zijn in de wijk, bouweisen voor nieuwbouw of het ontwerpen van gebouwen waardoor meer wind het gebied in kan). Daarnaast heeft de gemeente bewoners en ondernemers nodig om particulier terrein mee te transformeren. De mate waarin men maatregelen neemt is mogelijk afhankelijk van de sociaaleconomische status. Hier kan meer onderzoek naar gedaan worden om dit vervolgens te verwerken in het beleid.

Reactie gemeente:

Eén van de programma's waar de gemeente mee aan de slag gaat is een programma voor Duurzaamheid. Voor dit programma zijn 4 speerpunten benoemd, waaronder klimaatadaptatie. De gestelde maatregelen in de aanbevelingen dienen in dit kader uitgewerkt te worden. De omgevingsvisie is te abstract om dergelijke concrete zaken hierin op te nemen. Wel zal in de omgevingsvisie voor de stedelijke structuur de groene en klimaatadaptieve inbreiding worden benadrukt.

c. De grootste CO₂ bijdrage binnen Veldhoven komt van de gebouwde omgeving. De omgevingsvisie voorziet niet in nieuw beleid om de CO₂ uitstoot daarvan substantieel te verminderen. Transitie naar aardgasvrije wijken zal daarin een belangrijke rol spelen. Concrete invulling en fasering daarvan volgt met de in 2021 door de gemeente vast te stellen Transitievisie Warmte en wijkuitvoeringsplannen.

Reactie gemeente:

In de omgevingsvisie wordt expliciet aandacht besteed aan de warmtetransitie. Parallel aan het proces van de omgevingsvisie is een transitievisie warmte ontwikkeld,

welke eind 2021 wordt vastgesteld. In deze visie is vastgelegd hoe, wanneer en met wie de gemeente werkt aan de route naar aardgasvrij in 2050.

Thema: Duurzame energie en circulariteit

a. De omgevingsvisie gaat niet in op afvalscheiding. Om een toename van de hoeveelheid (rest)afval te voorkomen kunnen aan de voorkant randvoorwaarden gesteld worden (bijvoorbeeld circulair inkopen, eisen stellen aan horeca en evenementen in de vergunningseisen).

Reactie gemeente:

De omgevingsvisie gaat expliciet in op duurzaamheid en circulariteit. Omdat afvalbeleid niet direct betrekking heeft op het maken van strategische ruimtelijke keuzen is dit verder niet meegenomen in de omgevingsvisie. De voorgestelde maatregelen zijn vrij concreet en worden vanwege het abstracte karakter van de omgevingsvisie niet hierin opgenomen. Bij toekomstig beleid worden de voorgestelde maatregelen in overweging genomen.

b. Om de doelstellingen te behalen uit het klimaatakkoord is substantiële inzet nodig op verduurzaming van opwekking van elektriciteit, voor zowel woningen als bedrijven. Geadviseerd wordt om nader te onderzoeken welke inzet wanneer nodig is om tijdig de klimaatdoelen te behalen en daar in verdere uitwerking concrete uitvoeringsstappen voor vast te stellen. Hierbij speelt de transitie naar aardgasvrije wijken een belangrijke rol. Ook de sociaal maatschappelijke status dient meegenomen te worden, omdat maatregelen niet voor iedereen betaalbaar zijn.

Reactie gemeente:

In de omgevingsvisie zijn ambities en strategische keuzes opgenomen met betrekking tot CO₂-reductie en duurzame opwek. Ook zijn haakjes opgenomen voor beleid waarin de ambities en keuzes verder worden geconcretiseerd, zoals de Transitievisie Warmte voor de transitie naar aardgasvrije wijken en het Beleidskader hernieuwbare elektriciteit voor opwek en besparing van elektriciteit. Beide trajecten zijn inmiddels gestart. De Transitievisie Warmte wordt eind 2021 door de gemeenteraad vastgesteld. Het Beleidskader voor duurzame opwek staat voor vaststelling begin 2022 gepland. Naast de technische kant van de energietransitie wordt in beide beleidsstukken veel aandacht besteed aan de sociaal-maatschappelijke kant van de opgave. We staan stil bij de manier waarop we inwoners, bedrijven en andere stakeholders in positie brengen om samen stappen te zetten. Met de uitvoering van het beleid starten we direct. Projecten, activiteiten en samenwerkingen voor de eerste jaren (2022-2025) leggen we vast in de uitvoeringsagenda gebouwde omgeving duurzaamheid. Deze wordt naar verwachting begin 2022 vastgesteld door het college.

Thema: Vitaliteit inwoners

Door de actieve inzet van de gemeente op sport- en speelvoorzieningen wordt de gezonde leefomgeving al verbeterd. Om hier extra op in te zetten wordt geadviseerd om de beweegrichtlijn van het RIVM als uitgangspunt te nemen bij de concrete uitwerking van de omgevingsvisie in een uitvoeringsprogramma. Verdere toevoeging van fiets- en wandelroutes kan bijdragen aan verdere verbetering.

Reactie gemeente:

In de omgevingsvisie wordt expliciet aandacht besteed aan het stimuleren van beweging en sport in de openbare ruimte en het creëren van veilige wandel- en fietsroutes. Bij de verdere uitwerking wordt de aanbeveling in overweging genomen.